

Antwoord op Statenvragen PS PS2024-724

De leden van
Provinciale Staten

Beantwoording schriftelijke Statenvragen van Statenleden Eric van Kaathoven van SP Gelderland, Judith Tenbusch van PvdA Gelderland en Paul Smits van GroenLinks Gelderland over “Een op de tien Nederlanders kan vervoer niet betalen”.

Ingevolge het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van Eric van Kaathoven van SP Gelderland, Judith Tenbusch van PvdA Gelderland en Paul Smits van GroenLinks Gelderland toekomen.

Inleiding van de vragensteller:

Het vakblad Verkeerskunde schrijft op dinsdag 27 augustus 2024 dat ongeveer 10% van de Nederlandse volwassenen problemen ondervindt met het bekostigen van vervoer. Dit betreft voornamelijk mensen met een laag inkomen, alleenstaande ouders en werklozen. Deze mensen worstelen met de kosten van hun reizen, geven meer uit aan vervoer dan financieel haalbaar is, of snijden in andere huishoudelijke uitgaven om hun reiskosten te dekken. Het vakblad wijst erop dat een deel (1 tot 5,5%) van de Nederlanders zelfs aangeeft familiebezoek, ziekenhuisbezoek of andere reizen over te slaan vanwege de kosten van het vervoer. Bron voor het artikel is het onderzoek 'Betaalbare mobiliteit?' van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM). Zie:

<https://www.kimnet.nl/publicaties/publicaties/2024/08/27/betaalbare-mobiliteit>

Vraag 1:

Kent u het artikel 'Een op de tien Nederlanders kan vervoer niet betalen' in Verkeerskunde, dinsdag 27 augustus 2024? Zie: <https://www.verkeerskunde.nl/artikel/een-op-de-tien-nederlanders-kan-vervoer-niet-betalen> En het onderzoek 'Betaalbare mobiliteit?' van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)? Zie:

<https://www.kimnet.nl/publicaties/publicaties/2024/08/27/betaalbare-mobiliteit>

Antwoord:

Ja, het artikel en onderzoek kennen wij.

Vraag 2:

Kunt u aangeven hoe de situatie in Gelderland is voor wat betreft 'vervoersarmoede'?

Datum

1 oktober 2024

Zaaknummer

2024-010954

Blad

2 van 3

Voor zover hier geen specifieke cijfers van zijn, is er een reden om aan te nemen dat de situatie in Gelderland wezenlijk anders is dan in de rest van Nederland?

Antwoord:

Wij beschikken niet over Gelderland-specifieke cijfers voor wat betreft 'vervoersarmoede'. Om deze vraag goed te beantwoorden is een gangbare definitie van vervoersarmoede nodig. Het

Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) maakt onderscheid tussen:

- betaalbaarheidsproblemen bij mobiliteit, concreet de ticketprijzen;
- bereikbaarheidsarmoede, ook wel mobiliteitsarmoede of vervoersarmoede genoemd.

Op basis van deze definitie is er in Gelderland zeer beperkt sprake van vervoersarmoede, omdat er aanvullend op het openbaar vervoer (bussen en treinen) ook provinciale haltetaxi's rijden.

Haltetaxi's rijden op plekken waar (op bepaalde momenten) geen OV rijdt. Daarmee is de bereikbaarheid in Gelderland goed, zeker ten opzichte van andere delen van Nederland met minder vervoeraanbod. Mensen met een beperking kunnen naast het OV en de haltetaxi, ook gebruik maken van het gemeentelijke doelgroepenvervoer en landelijke Valys-vervoer, indien zij daarvoor een indicatie hebben ontvangen.

Vraag 3:

Bent u het met ons eens dat deze situatie zorgelijk is?

Antwoord:

De situatie in Gelderland voor wat betreft vervoersarmoede vinden wij niet zorgelijk, omdat de bereikbaarheid in Gelderland goed is. Wel begrijpen wij de zorg over de betaalbaarheid (ticketprijzen) van publiek vervoer, zoals het provinciale openbaar vervoer, de provinciale haltetaxi en het gemeentelijke doelgroepenvervoer. Bij het jaarlijks vaststellen van de reizigerstarieven voor OV en haltetaxi proberen wij (naast indexatie) de kostenstijging tot op heden te beperken.

Vraag 4:

Bent u het met ons eens dat de provincie verplicht is alle effectieve maatregelen te nemen om de persoonlijke mobiliteit met de grootst mogelijke mate van zelfstandigheid te waarborgen, en dat zelfstandigheid daarbij betekent dat mobiliteit gefaciliteerd dient te worden tegen een betaalbare prijs?

Antwoord:

Nee, wij vinden dat de provincie niet verplicht is om mobiliteit te faciliteren tegen een betaalbare prijs. In plaats van een verplichting, streven wij binnen OV-oost verband (provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel) en landelijk wel naar zo betaalbaar mogelijke tarieven voor reizigers, passend binnen de politiek vastgestelde financiële kaders. En werken wij aan een Gelderland dekkend aanbod van openbaar vervoer en flexibel vervoer (haltetaxi vervoer, doelgroepenvervoer, deelvervoer).

Wel kennen we in Gelderland gemeentelijke initiatieven waar wij goedkeuring aan hebben verleend, zoals het aanbieden van een gratis OV-jaarabonnement voor minima dat wordt betaald door een gemeente (bijvoorbeeld in de gemeenten Arnhem en Nijmegen).

Datum

1 oktober 2024

Zaaknummer

2024-010954

Blad

3 van 3

Vraag 5:

Heeft de provincie mogelijkheden om de genoemde aandachtsgroepen (lagere inkomens, alleenstaanden met kinderen, en werklozen) tegemoet te komen in hun vervoerskosten? Zo ja wat zijn deze?

Antwoord:

Nee, de provincie Gelderland beschikt niet over (financiële) mogelijkheden of kaders om de genoemde aandachtsgroepen (lagere inkomens, alleenstaanden met kinderen, en werklozen) tegemoet te komen. Gemeenten kunnen hiertoe zelf het initiatief nemen, met ons afstemmen en zelf de financiële last dragen. Wij zien geen aanleiding om deze aanpak te wijzigen.

Vraag 6:

Wat gaat u eraan doen om bijvoorbeeld door goedkoper of gratis OV voor de mensen die leiden onder vervoersarmoede te onderzoeken?

Antwoord:

Wij zien geen aanleiding om onderzoek te doen.

Vraag 7:

Bent u bereid om in overleg met andere overheden tot een aanvalsplan vervoersarmoede te komen om ervoor te zorgen dat alle Gelderlanders weer in hun basisbehoefte vervoer kunnen voorzien?

Antwoord:

Nee, wij zien geen aanleiding om met andere overheden tot een aanvalsplan vervoersarmoede te komen. Wij vinden dat dit al voldoende geborgd is in de huidige werkwijze.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink

- Commissaris van de Koning

Frederik van Ardenne

- Secretaris